

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-7Sa/25/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1017200459
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Stankociová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:1017200459.1

Uznesenie

Správny súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Hraničná 662/17, Poprad, IČO: 36 485 250, proti žalovanému: Úrad pre verejné obstarávanie, so sídlom Ružová dolina 10, Bratislava, o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave žalobu odmieta.
- II. Žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

- Žalobou proti inému zásahu orgánu verejnej správy doručenou Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) dňa 27. marca 2017, podanou na poštovú prepravu dňa 23. marca 2017, sa žalobca domáha určenia, že kontrola č. XXXXX-XXXX/XXXX-XXX, vykonaná žalovaným na základe Poverenia č. X/XXX/XXXX zo dňa 3. októbra 2016 (ďalej len „poverenie“) voči žalobcovi, bola nezákonná.
- Žalobca dôvodil, že predsedníčka žalovaného dňa 3. októbra 2016 udelila zamestnancom žalovaného poverenie na výkon kontroly postupu zadávania zákazky u verejného obstarávateľa, ktorým je žalobca. Poverenie bolo udelené v zmysle § 109, § 112, § 137 ods. 2 písm. c) a § 146 ods. 3 a 5 v nadväznosti na § 155m ods. 4 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 25/2006 Z. z.“) a podľa § 140, § 147 písm. c) a § 187 ods. 4 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 343/2015 Z. z.“)
- V nadväznosti na udelenie poverenia doručil žalovaný žalobcovi oznámenie č. XXXXX-XXXX/XXXX-XXX zo dňa 4. októbra 2016 o začatí výkonu kontroly (ďalej len „oznámenie o začatí kontroly“) po uzatvorení zmluvy pri postupe zadávania nadlimitnej zákazky na predmet „Dobudovanie a intenzifikácia ČOV Kežmarok“ (ďalej len „kontrola“), na základe ktorého v období od 6. októbra 2016 do 3. januára 2017 zmienenú kontrolu vykonal a jej výsledok zachytil v protokole o výsledku dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní zo dňa 3. januára 2017 č. XXXXX-XXXX/XXXX-XXX (ďalej len „protokol“). Žalobca sa k záverom uvedeným v protokole ako aj k oprávnenosti žalovaného vykonať kontrolu vyjadril dňa 19. januára 2017 a protokol bol prerokovaný dňa 22. februára 2017.
- Žalobca je toho názoru, že postupom žalovaného boli subjektívne práva žalobcu priamo dotknuté, pričom s odkazom na ustanovenie § 3 ods. 1 písm. e) SSP je iným zásahom aj postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly. Žalobca uviedol, že nemohol podať žalobu podľa ustanovenia § 252 ods. 1 SSP, pretože prvý raz mal možnosť uplatniť vyjadrenia ku kontrolným zisteniam až po vyhotovení protokolu, teda po ukončení kontroly. Námitky žalobcu mohli byť zohľadnené až v rámci prerokovania protokolu, avšak žalovaný sa s nimi žiadnym spôsobom nevysporiadal, čo vyplýva zo zápisnice o prerokovaní protokolu zo dňa 22. februára 2017.
- Žalobca je zároveň toho názoru, že žalovaný pri výkone kontroly postupoval v rozpore so zákonom, pretože od 18. apríla 2016 (kedy nadobudol účinnosť zákon č. 343/2015 Z. z.) do pôsobnosti žalovaného už nepatrí výkon kontroly podľa ustanovenia § 146 a nasl. zákona č. 25/2006 Z. z.. Z uvedeného dôvodu nemohlo byť vydané ani poverenie na výkon kontroly, na jeho základe nemohla byť kontrola uskutočnená a žalovaný tak postupoval v rozpore s vlastnou pôsobnosťou vymedzenou vo vtedy platnom právnom predpise, t. j. v zákone č. 343/2015 Z. z..

6. Na výzvu krajského súdu sa ku žalobe vyjadril žalovaný, ktorý žalobu navrhol ako nedôvodnú zamietnuť. V ďalšom konaní krajský súd postupoval podľa ustanovenia § 106 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) (správny súd uvádza, že nebude osobitne referovať obsahy jednotlivých podaní účastníkov konania, keďže tie sa týkali vecnej stránky, ku ktorej posudzovaniu správny súd pre oneskorenosť podanej žaloby nepristúpil).

Podľa § 493e SSP, konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, najmä s hmotnými a procesnými administratívnymi predpismi.

Podľa § 6 ods. 2 písm. f) SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy.

Podľa § 252 ods. 1 SSP, Žalobca sa môže žalobou domáhať ochrany pred iným zásahom orgánu verejnej správy, ak takýto zásah alebo jeho následky trvajú alebo ak hrozí jeho opakovanie.

Podľa § 252 ods. 2 SSP, žalobca sa môže žalobou domáhať aj určenia nezákonnosti už skončeného iného zásahu orgánu verejnej správy, ak počas jeho trvania nebolo možné podať žalobu podľa odseku 1 a rozhodnutie správneho súdu je dôležité na náhradu škody alebo inú ochranu práv žalobcu.

Podľa § 256 SSP, žaloba musí byť podaná v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa osoba dotknutá iným zásahom orgánu verejnej správy o ňom dozvedela, najneskôr do dvoch rokov odo dňa vykonania iného zásahu orgánom verejnej správy.

Podľa § 69 ods. 4 SSP, lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

Podľa § 97 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

Podľa § 98 ods. 1 písm. d) SSP, správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene.

7. Správny súd v Bratislave v prvom rade odkazuje na zákon č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o správnych súdoch“), ktorým boli zriadené správne súdy (medzi nimi aj Správny súd v Bratislave), ktoré v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 citovaného zákona začali svoju činnosť 1. júna 2023. Ustanovenie § 3 ods. 3 zákona o správnych súdoch zároveň uvádza: „ak § 4 ods. 1 neustanovuje inak, výkon súdnictva prechádza od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave.“ Správny súd v Bratislave teda začal konať vo všetkých veciach v ktorých je od 1. júna 2023 daná právomoc správnych súdov, v ktorých do 31. mája 2023 konali Krajský súd v Bratislave, Krajský súd v Nitre a Krajský súd v Trnave.

8. Predmetná vec bola na podklade podanej žaloby pôvodne iniciovaná na krajskom súde pod pridelenou spisovou značkou 7Sa/25/2017. Od 1. júna 2023 je na konanie v tejto veci príslušný Správny súd v Bratislave (ďalej aj ako „správny súd“). Vec bola náhodným výberom pridelená samosudcovi do oddelenia 16Sa, ktorý o nej konal a rozhodol pod pôvodnou spisovou značkou s predponou BA-7Sa/25/2017.

9. Prv, než správny súd preskúmal zákonnosť napadnutého iného zásahu, pristúpil k zisťovaniu, či neexistujú procesné prekážky, ktoré od počiatku znemožňujú vecné prejednanie žaloby.

10. Správny súdny poriadok v § 256 zakotvuje lehotu na podanie žaloby proti inému zásahu orgánu verejnej správy tak subjektívnu ako aj objektívnu. Subjektívna dvojmesačná lehota začína plynúť okamihom, kedy sa osoba dotknutá iným zásahom dozvedela o tomto zásahu ako aj od vedomostí, kto tento iný zásah vykonal (objektívna lehota v danom prípade nie je sporná).

11. Z obsahu žaloby ako aj zo žalobcom naformulovaného žalobného návrhu vyplýva, že za iný zásah orgánu verejnej správy považuje samotný výkon kontroly uskutočnenej na základe poverenia, ktorej nezákonnosť badá v jej vykonaní a postupe na základe neúčinného právneho predpisu, t. j. podľa ustanovení zákona č. 25/2006 Z. z..

12. Z obsahu žaloby no predovšetkým z predloženého administratívneho spisu vyplýva, že právny rámec na základe ktorého bola kontrola vykonaná (ustanovenia § 109, § 112, § 137 ods. 2 písm. c) a § 146 ods. 3 a 5 v nadväznosti na § 155m ods. 4 zákona č. 25/2006 Z. z. a § 140, § 147 písm. c) a § 187 ods. 4 zákona č. 343/2015 Z. z.) je uvedený na poverení ako aj v oznámení o začatí výkonu kontroly, ktoré boli žalobcovi doručené dňa 6. októbra 2016, čo preukazuje poštová doručka založená v administratívnom spise. Už v momente ich prevzatia a oboznámenia sa s obsahom uvedených listín mohlo a malo byť žalobcovi zrejmé kto bude kontrolu vykonávať (teda ktorý orgán verejnej správy sa namietaného iného zásahu dopúšťa) a v čom spočíva faktický postup žalovaného (t. j. od akých ustanovení odvodzuje svoje oprávnenia a povinnosti v súvislosti s výkonom kontroly). Namietaná nezákonnosť bola teda zrejmé už od tohto okamihu. Žalobca nemusel a ani nemal vyčkávať na doručenie protokolu o výsledku kontroly, ktorý len spätne deklaroval skutočnosti žalobcovi známe. Momentom doručenia oznámenia o začatí kontroly, ktorej prílohou bolo aj poverenie, bol voči nemu žalovaným vykonaný resp. započatý iný zásah a žalobca sa mohol a mal brániť podaním žaloby na správny súd podľa § 252 ods. 1 SSP.

13. Pokiaľ žalobca namietá, že v priebehu kontroly nemohol podať žalobu podľa § 252 ods. 1 SSP a musel vyčkáť na skončenie kontroly resp. na zápisnicu o prerokovaní protokolu zo dňa 22. februára 2017 (až z ktorej mohol zistiť, či žalovaný reflektoval na jeho námietky ku kontrolným zisteniam), tieto tvrdenia žalobcu nepovažuje správny súd za náležité. Právna úprava žaloby proti inému zásahu podľa ustanovení SSP nepredpokladá, že žalobca musí pred jej podaním vyčerpať osobitné postupy (ako tomu bolo v prípade úpravy nezákonného zásahu podľa ustanovení § OSP) a uplatniť voči postupu žalovanému námietky alebo iné výhrady. Účinnosť ochrany na základe žaloby podľa § 252 ods. 1 SSP spočíva v možnosti jej bezprostredného podania v záujme čo najskoršieho poskytnutia ochrany subjektívnym právam, ktoré sú iným zásahom postihnuté. Je pravdou, že žalobca mohol svoje výhrady k vykonaniu kontroly adresovať žalovanému aj v reakcii na prerokovanie protokolu (hoci vyjadrenie kontrolovaného subjektu podľa ustanovenia § 146a ods. 3 písm. e) zákona č. 25/2006 Z. z. predpokladá prezentovanie výhrad ku skutočnostiam ktoré boli zistené o verejnom obstarávaní po uzavretí zmluvy v rámci kontroly), no v záujme efektívneho využitia ochrany pred namietaným iným zásahom sa mal už v tom čase primárne obrátiť na príslušný správny súd.

14. Uvedený záver prezentovaný správnym súdom vyplýva aj z ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu vyjadrený uznesení Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky 2021 sp. zn. 10 Sžk 23/2020 z 30. septembra 2021, ktoré bolo uverejnené v Zbierka stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. 1, pod č. 4/2022. Najvyšší správny súd v zmienenom uznesení konštatoval, že na plynutie dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby proti inému zásahu podľa § 256 Správneho súdneho poriadku, a tým aj na posúdenie jej dôvodnosti, nemá vplyv, či napádaný iný zásah trval počas tejto lehoty alebo prípadne aj po jej uplynutí. Žaloba proti trvajúcej alebo opakovaním hroziacemu zásahu má preventívny charakter. Preto je celkom logické, že lehota na jej podanie je naviazaná na prvú vedomosť dotknutej osoby o tomto zásahu. Vychádza sa totiž z logického predpokladu, že len čo je niekto dotknutý určitým zásahom, ktorý považuje za nezákonný, snaží sa ihneď o jeho skončenie a bráni sa proti nemu dostupnými prostriedkami.

15. V prejednávanej veci je pritom zrejmé, že žalobcova prvá vedomosť o nezákonnosti výkonu kontroly ako namietaného iného zásahu sa viaže ku prevzatiu oznámenia o začatí kontroly spolu s poverením dňa 27. februára 2017. Namietaná nezákonnosť kontroly ako iného zásahu nevznikla až s odstupom času, prípadne pridružením ďalšieho, hoci čiastkového, zásahu, v dôsledku ktorého by mohlo dôjsť k predĺženiu lehoty na podanie žaloby. Subjektívna lehota na jej podanie teda nezačala plynúť až dňom skončenia kontroly, t. j. prerokovaním protokolu dňa 19. júla 2017, ako sa domnieva žalobca.

16. S ohľadom na zistenia, že žalobca nadobudol prvú vedomosť o namietanom inom zásahu (zahájení kontroly podľa ustanovení zákona č. 25/2006 Z. z.) dňa 6. októbra 2016, od ktorého mu začala plynúť dvojmesačná subjektívna lehota na podanie žaloby a táto uplynula dňa, 6. decembra 2016, jeho žaloba podaná na poštovú prepravu až dňa 23. marca 2017, t. j. takmer 4 mesiace po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na jej podanie, bola podaná oneskorená. Správny súd preto žalobu postupom podľa ustanovenia § 98 ods. 1 písm. d) SSP odmietol.

17. Hoci je to žalobca, ktorý v dôsledku oneskoreného podania žaloby procesne zaviniť jej odmietnutie, a postupom podľa ustanovenia § 171 ods. 1 SSP by mal správny súd po správnosti priznať trovy konania žalovanému, ten vo vyjadrení k žalobe výslovne uviedol, že trovy konania priznať nežiada. Správny súd s odkazom na uvedené zistenie rozhodol o trovách konania tak, že právo na ich náhradu žalovanému nepriznal.

Poučenie:

Doručené uznesenie je právoplatné (§ 151 ods. 2 SSP).

Proti tomuto uzneseniu možno podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia na Správny súd v Bratislave.

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred správnym súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia správneho súdu. (§439 SSP)

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.